

Ἐπίκαιρο

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας!»

Μιά κρύα χειμωνιάτικη νύχτα*, στή Στουτγάρδη τῆς Γερμανίας, μέσ στά μεσάνυχτα χτυπᾶ τό τηλέφωνο κι ἀκούγονται λυγμοί καί ἀναφιλητά.

- Ποιός εἶναι;
- Σεῖς εἶστε πού κάνετε κηρύγματα στους ναούς καί μᾶς λέτε νά ἐλπίζουμε στόν Θεό; ἀποκρίθηκε μιά σβησμένη φωνή.
- Ναί. Τί θά θέλατε;
- Θέλω νά δώσω τέρμα στή ζωή μου. Δέν ἀντέχω τόν πόνο ποῦ ζῶ! Πνίγει τήν ψυχή μου τό σκοτάδι...
- Μά τί πάθατε; Τί σᾶς συμβαίνει;
- Εἶμαι μιά χαροκαμένη μάνα. Προχθές ἔθαψα τό παλληκάρι μου. Τό ἔχασα μέσα σέ λίγα λεπτά ἀπό τροχαῖο...

Σπάραζε ἡ πονεμένη μάνα, ἀβάσταχτος ὁ πόνος της.

Νά εἶχε ἄραγε κάτι νά τῆς πεῖ ὁ ἱεροκήρυκας γιά νά τήν παρηγορήσει καί νά τή στηρίξει;

Μπροστά σ' έναν τάφο απελπισμένη έκλαιγε καί ἡ Μαρία. Δέν ἦταν μόνο πού ἔχασε τό πιό ἀγαπημένο της πρόσωπο. Τώρα σεκόταν ἀπαρηγόρητη μπροστά στόν ἄδειο τάφο του. Τόν ἔκλεψαν, λοιπόν, οἱ ἐχθροί του; Τόσο ἦταν τό μίσος τους πού δέν Τόν σεβάστηκαν οὔτε νεκρό τόν Ἰησοῦ; Οὔτε τά μύρα της δέν πρόλαβε νά Τοῦ προσφέρει, κι ἄς ἔφτασε στό μνήμα πρῶι πρῶι, χαράματα ἀκόμη!

Δέν εἶχε ἡ Μαρία οὔτε τήν παραμικρή ὑπόνοια ὅτι ἴσως ὁ Χριστός ἀναστήθηκε. Παρακολούθησε ἀπό κοντά τά Πάθη του. Εἶδε πῶς Τόν ἐξευτέλισαν, σάν νά ἦταν ὁ χειρότερος κακοῦργος! Ἔμεινε μέχρι τό τέλος κάτω ἀπό τόν Σταυρό μαζί μέ τίς ἄλλες μαθήτριες καί τήν παναγία Μητέρα του. Ἦταν παροῦσα ὅταν ὁ **Ἰωσήφ ἀπό τήν Ἀριμαθαία** καί ὁ **Νικόδημος** κατέβασαν τό σῶμα του ἀπό τόν Σταυρό, τό τύλιξαν σ' ἕνα καθαρό σεντόνι καί τό ἔβαλαν στόν τάφο. Καί νά τώρα, πρὶν ἀνατειλεῖ ὁ ἥλιος, ἦρθε νά Τοῦ φέρεי -πρῶτη αὐτή- τά μύρα της, νά Τοῦ δείξει τήν εὐγνωμοσύνη καί τήν ἀγάπη της. Μά τί φοβερό, βρῆκε τό μνήμα ἄδειο!

Τρέχει μέ ἀγωνία ἡ **Μαρία ἡ Μαγδαληνή**, ἡ πιστή καί ἀφοσιωμένη μαθήτρια τοῦ Χριστοῦ, νά εἰδοποιήσῃ τούς μαθητές του. Ἐκπληκτοὶ τήν ἀκοῦν. Τρέχουν ἀμέσως ὁ **Πέτρος** καί ὁ **Ἰωάννης** γιά νά δοῦν ἀπό κοντά τί συμβαίνει. Πράγματι, ἄδειος ὁ τάφος! Μά τί παράξενο! Τό **σουδάριο** (=πανί μέ τό ὁποῖο ἔδεναν τό κεφάλι τοῦ νεκροῦ) καί τά **ὀθόνια** (=λωρίδες σεντονιοῦ μέ τίς ὁποῖες τύλιγαν τό σῶμα τοῦ νεκροῦ) εἶναι στή θέση τους! Γιατί τά ἔβγαλαν καί τά ἄφησαν ἐκεῖ οἱ κλέφτες;

Δέν μπορούσαν οἱ δύο μαθητές νά δώσουν ἀπάντηση στίς ἀπορίες τους, ἀλλά **οὔτε ἦταν δυνατό νά ὑποψιαστοῦν ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε...** Τόν εἶχαν δεῖ βέβαια νά ἀνασταίνει νεκρούς: τήν κόρη τοῦ ἀρχισυνάγωγου Ἰαείρου (βλ. Μθ 9,26), τόν γιό τῆς χήρας στή Ναϊν (βλ. Λκ 7,11-17), τόν Λάζαρο (βλ. Ἰω 11,1-44)! Ἀλλά **νά ἀναστηθεῖ ὁ μόνος του ἕνας νεκρός;** Ἀδύνατον! Κάτι τέτοιο δέν

ξανάγινε ποτέ!

Ἐφυγαν ὁ Πέτρος καί ὁ Ἰωάννης, κι ἔμεινε πίσω ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Δέν τό βάσταγε ἡ καρδιά της νά φύγει. Ἐκλαιγε ἀπαρηγόρητη καί κοιτοῦσε ἀπελπισμένη τό ἄδειο μνήμα. Κάποια στιγμή βλέπει μέσα δυό λευκοφορεμένους νέους, πού ἦταν ἄγγελοι. Τή ρωτοῦν:

- Γιατί κλαῖς;

Τούς ἐκφράζει αὐθόρμητα ὅλο τόν πόνο της:

- Πῆραν τόν Κύριό μου καί δέν ξέρω ποῦ τόν ἔβαλαν!

Ξαφνικά στά πρόσωπά τους διακρίνει μιὰ ἐκπληξη, ἕνα δέος. Ποιόν εἶδαν κι ἄλλαξε ἔτσι ἡ ὄψη τους;

Γυρνᾷ πίσω ἡ Μαρία καί βλέπει ἕναν ἄγνωστο. Ὑποθέτει πώς εἶναι ὁ κηπουρός πού φρόντιζε ἐκεῖ τόν κῆπο. Τή ρωτᾷ κι αὐτός:

- Γιατί κλαῖς;

Μές στόν πόνο της δέν τοῦ δίνει πολλές ἐξηγήσεις. Τοῦ λέει μόνο αὐτό πού τήν ἀπασχολεῖ καί τήν πονᾷ βαθιά:

- Ἄν ἐσύ Τόν πῆρες, πές μου ποῦ Τόν ἔβαλες, νά πάω νά Τόν πάρω!

- Μαρία! ἀκούει τώρα τό ὄνομά της ἀπό ...μιὰ γνώριμη, ἀγαπημένη φωνή.

Εἶναι δυνατόν; Γυρίζει ξανά καί **ἀναγνωρίζει τόν ἀγαπημένο της Διδάσκαλο!** Δέν ἦταν, λοιπόν, ὁ κηπουρός, ἀλλά **ζωντανός, ἀναστημένος ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός!**

- Ραββουνί! (=Διδάσκαλε!) ἀναφωνεῖ καί πέφτει στά πόδια Του.

- Μή μέ ἀγγίζεις, δέν ἀνέβηκα ἀκόμη πρὸς τόν Πατέρα μου. Πήγαινε νά πεῖς στους ἀδελφούς μου -ἔτσι ὀνομάζει τούς μαθητές του μετά τήν ἀνάστασή του- ὅτι ἀνεβαίνω πρὸς τόν Πατέρα μου καί δικό σας πατέρα, καί Θεό μου καί δικό σας Θεό.

Μέ τά λόγια του αὐτά τή βοηθᾷ ὁ Χριστός νά καταλάβει ὅτι τό σῶμα του δέν εἶναι ὅπως πρὶν, γι' αὐτό καί δέν Τόν ἀναγνώρισε ἀμέσως. Εἶναι πλέον ἀναστημένο καί πρόκειται νά ἀνεβεῖ στους

οὐρανοῦς.

Φτερά τώρα στά πόδια της ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ποιός νά μετρήσει τή χαρά της; Φέρνει στούς μαθητές τό πιό μεγάλο νέο: **Εἶδε τόν Κύριο ἀναστημένο!** Φέρνει στόν κόσμο τήν πιό μεγάλη εἶδηση: **Νικήθηκε ὁ θάνατος!**

«**Χριστός ἀνέστη!**», διαλαλεῖ ἀπό τότε ἡ Ἐκκλησία μας. «Χριστός ἀνέστη!»-«Ἀληθῶς ἀνέστη!», αὐτός εἶναι ὁ **χαιρετισμός** πού ἀνταλλάσσουν μεταξύ τους οἱ πιστοί, αἰῶνες τώρα, σαράντα μέρες μετά τό Πάσχα. Διακηρύττουν ἔτσι **τήν πιό μεγάλη χαρά**, ὅτι ἀναστήθηκε ὁ Χριστός! Διασαλπίζουν **τήν πιό μεγάλη νίκη**, τή νίκη κατά τοῦ θανάτου!

Νά, γιατί ὁ ἱεροκήρυκας στή Στουτγκάρδη μπόρεσε τελικά νά σηριῖξει τήν πονεμένη μάνα. **Ὁ θάνατος**, τῆς ἐξήγησε, **δέν εἶναι τό τέρμα τῆς ζωῆς!** Ὅσοι περνοῦν τό κατώφλι του δέν χάνονται! **Κεκοιμημένους** τούς ὀνομάζει ἡ Ἐκκλησία μας. Κοιμοῦνται ἕναν μεγάλο ὕπνο, ἀλλά θά ξυπνήσουν σέ μιά ἄλλη αἰώνια ζωή! **Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός** συνήθιζε νά λέει στά κηρύγματά του: «Ὁ ὕπνος τί εἶναι, ἀδελφοί μου; Ἕνας μικρός θάνατος. Καί ὁ θάνατος; Ἕνας μεγάλος ὕπνος!». Θά ἀνταμώσουμε ξανά μέ ὄλους τούς ἀγαπητούς μας πού φεύγουν ἀπ' αὐτόν τόν κόσμο. Αὐτό τό μήνυμα φέρνει σέ ὄλους μας ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ!

Αὐτό ὀμολογοῦμε καί σπό Σύμβολο τῆς πίστες μας: **«Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν»**. Θάβουμε τό σῶμα τοῦ νεκροῦ ἄψυχο καί ξέρουμε ὅτι θά ἀρχίσει ἡ ἀποσύνθεση. Ὅμως, μιά μέρα θά ἀναστηθεῖ. Καί θά εἶναι ἄφθαρτο, λαμπρό, **ὄμοιο μέ τό σῶμα τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ γιά πάντα!** Αὐτή ἡ βεβαιότητα κάνει τούς πιστούς νά στέκονται **μέ ἐλπίδα μπροστά στό φέρετρο**. Λυποῦνται καί πονοῦν, ἀλλά ὄχι ὅπως οἱ ὑπόλοιποι ἄνθρωποι πού δέν ἔχουν ἐλπίδα (Α΄ Θε 4,13).

Ὁ γεωργός δέν στεναχωριέται ὅταν σπέρνει τόν σπόρο καί τόν

βλέπει νά θάβεται κάτω από τή γῆ. Γνωρίζει ὅτι θά σαπίσει, ἀλλά τήν ἀνοιξη θά βλαστήσει. Ἔτσι καί τό νεκρό σῶμα· σαπίζει καί διαλύεται κάτω ἀπό τό χῶμα, ἀλλά θά ἔρθει πάλι στή ζωή. Τά **κόλλυβα** πού μοιράζουμε στά μνημόσυνα αὐτή τήν ἀλήθεια συμβολίζουν: Ὅπως ἀπό τόν θάνατο τοῦ σπόρου, ἀπό τήν ἀποσύνθεση, προέρχεται ζωή, ἔτσι μιά μέρα καί ὅλα τά νεκρά σώματα θά ἀναστηθοῦν. **Κάθε βλάστηση εἶναι μιά νεκρανάσταση!** Ὁ Θεός, λοιπόν, πού κάνει τόσες νεκραναστάσεις στή φύση, ἔχει τή δύναμη νά ἀναστήσει καί τά νεκρά σώματα, γιά νά ζοῦν ἀθάνατα στή βασιλεία του.

Σέ μιά Μονή τῆς Κωνσταντινούπολης, στή «Μονή τῆς Χώρας», σώζεται ἕνα ὑπέροχο ψηφιδωτό. Ἐπιγράφεται **«Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΖΩΝΤΩΝ»** (δείχνουμε τήν εἰκόνα, βλ. CD μέ ὑλικό). Παριστάνεται ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ὡς κυρίαρχος τοῦ σύμπαντος. Στή δική του παρουσία, παιδιά, μέσα στή δική του ἀγάπη βρίσκονται ὅλοι οἱ ἀγαπημένοι μας νεκροί. Αὐτή τή βεβαιότητα νά ἔχουμε, καί **μέ χαρά, θριαμβευτικά** νά ψάλλουμε κάθε φορά τό **«Χριστός ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας...!»**. Ὁ Χριστός ἀναστήθηκε ἀπό τούς νεκρούς καί μέ τόν θάνατό του κατατρόπωσε τόν θάνατο!

(Τελειώνοντας μπορούμε νά ψάλλουμε μαζί μέ τά παιδιά χαρούμενα καί θριαμβευτικά τρεῖς φορές τό «Χριστός ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...»).

Προτεινόμενο τραγούδι ἀπό «Πνευματικές Ὠδές Α΄»: «Ὁ Ἀναστάσιμος», σ. 210, CD «Πασχαλινές Ὠδές», ἀρ. 10, βλ. CD μέ ὑλικό).

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Εικόνες: α) ἡ ἐμφάνιση τοῦ Ἀναστημένου στή Μαρία τή Μαγδαληνή, β) σπόροι, γ) βλάστηση.
2. Ψηφιδωτό: «Ἡ Χώρα τῶν ζώντων».
3. Καταβασίες τοῦ Πάσχα σέ ἀρχεῖο κειμένου καί ἤχου.
4. Ἀναστάσιμη προσευχή.
5. Τραγούδι σέ ἀρχεῖο κειμένου καί ἤχου.
6. Πῶς φτιάχνουμε κόλλυβα: φωτογραφίες καί βίντεο.

***Υποσημείωση:**

Τό περιστατικό εἶναι ἀληθινό, βλ. Στεργίου Ν. Σάκκου, «Οἱ νεκροί μας δέν χάθηκαν», ἐκδ. «Χριστιανική Ἐλπίς», Θεσσαλονίκη 72014, σ. 7-9 .

Στό τέλος τοῦ μαθήματος, ἄν τό κρίνει σκόπιμο ὁ κατηχητής, μπορεῖ νά γίνει ἀναφορά στήν καύση τῶν νεκρῶν καί νά παρουσιαστοῦν μέ συντομία ἀλλά καί σαφήνεια οἱ θέσεις τῆς Ἐκκλησίας: Ἡ καύση τῶν νεκρῶν εἶναι μιὰ βάνανση τακτική, ξένη γιά τήν ὀρθόδοξη παράδοση. Στήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία δέν καίμε τό νεκρό σῶμα, γιατί δέν ἐπιτρέπεται νά τό ἐξουθενώσουμε καί νά τό ἐξαφανίσουμε καίγοντάς το. Τό ἀντιμετωπίζουμε μέ σεβασμό. Εἶναι ἕνας ζωντανός ναός τοῦ Θεοῦ (βλ. Α΄ Κο 3,16. 17· 6,19· Β΄ Κό 6,16· Ἐφ 2,22), γι' αὐτό τοῦ παρέχουμε τιμές. Μετά τήν εἰδική Ἐξόδιο Ἀκολουθία τό κηδεύουμε μέ στοργή καί ἱερότητα, σπραμμένο πάντοτε πρὸς τήν ἀνατολή. Μέσα στό χῶμα τό σῶμα ἀποσυντίθεται, ἀλλά δέν ἐξαφανίζεται. Μένουν τά ὀστα, τά ὀποῖα ὅταν γίνεται ἐκταφή φυλάσσονται μέ σεβασμό σιά ὀστεοφυλάκια. Στήν ἀρχαία καί νεώτερη ἱστορία μας ἀναφέρονται συγκινητικά περιστατικά: Ἄνθρωποι πού ἀναγκάστηκαν βίαια νά ἐκπατριστοῦν πῆραν μαζί τους τά εἰκονίσματα καί τά κόκκαλα τῶν προγόνων τους! Ἡ Ἐκκλησία τελεῖ, ἐπίσης, κατά καιρούς μνημόσυνα, μιὰ πράξη τιμῆς καί μνήμης γιά τόν κεκοιμημένο.